

Sygn. akt XIII Ca 341/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział XIII Cywilny Rodzinny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Lilla Sieradzka- Sowińska

Sędziowie: SSO Violetta Kossowska-Czinar

SSO Krystyna Batra

Protokolant: Kamila Kubik

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2017 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa małoletniej W. K. reprezentowanej przez matkę A. K. (1)

przeciwko M. K.

o podwyższenie alimentów

oraz

z powództwa wzajemnego M. K.

przeciwko małoletniej W. K. reprezentowanej przez matkę A. K. (1)

o obniżenie alimentów

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego-powoda wzajemnego od wyroku Sądu Rejonowego w Oleśnicy z dnia 17 maja 2017 roku, sygn. akt III RC 428/16;

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego-powoda wzajemnego na rzecz powódki-pozwanej wzajemnie kwotę 450 zł tytułem kosztów procesu poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

/Krystyna Batra/ / Lilla Sieradzka- Sowińska / / Violetta Kossowska-Czinar /

XIII Ca 341/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 17 maja 2017r Sąd Rejonowy w Oleśnicy w pkt I zasądził od M. K. na rzecz małoletniej W. K. alimenty w kwocie po 850 zł miesięcznie poczynając od 24.XI.2016r w miejsce alimentów orzeczonych poprzednio w kwocie po 700zł wyrokiem tegoż Sądu w sprawie III RC 667/13, płatne do rąk matki małoletniej A. K. (1), w pkt II oddalił powództwo o podwyższenie alimentów, w pkt III oddalił powództwo wzajemne, w pkt IV zniósł koszty procesu pomiędzy stronami w sprawie w sprawie powództwa głównego, a w pkt V zasądził od pozwanego M. K. kwotę 900zł tytułem zwrotu kosztów procesu w sprawie z powództwa wzajemnego i w pkt VI nakazał pozwanemu

uiścić kwotę 90zł tytułem części opłaty od pozwu oraz w pkt VII wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia W. K. pochodzi ze związku małżeńskiego stron. Obecnie ma 13 lat. W dacie poprzednio orzeczonego obowiązku alimentacyjnego tj. na dzień 14.01.2015r uczęszczała do 4 klasy szkoły podstawowej, mieszkała z matką, przyrodnim bratem oraz partnerem matki w domu dziadka macierzystego. Matka małoletniej pracowała w Krajowym Biurze Wyborczym i zarabiała 2500zł netto. Konkubent matki zarabiał ok 1300zł miesięcznie. Matka małoletniej koszt utrzymania dziecka oceniała na łączną kwotę 1300-1400 zł miesięcznie.

Pozwany M. K. pozostawał wówczas w związku partnerskim z A. R. i która miała na utrzymaniu córkę Ulę w wieku 11 lat. Razem mieszkali w mieszkaniu w O., za które ponosili opłaty łącznie z energią elektryczną i opłatą za gaz około 730 zł miesięcznie. Pozwany prowadził działalność gospodarczą i jego dochody wynosiły 1700 – 1800 zł miesięcznie. Konkubina pozwanego zarabiała 1200zł miesięcznie. Na Ulę otrzymywała 600zł alimentów. W roku 2010 pozwany zakupił na kredyt dom. Przez dwa lata zamieszkiwał tam kolega pozwanego, który płacił 2000zł raty kredytu. Pozwany z konkubina mieli zamiar przeprowadzić się do tego domu, wynajmując mieszkanie a z uzyskanych środków opłacić kredyt za dom. Pozwany utrzymywał regularny kontakt z córką, a w okresie kiedy przebywała W. u niego przeznaczał na jej utrzymanie 200 – 300 zł.

Obecnie małoletnia nadal mieszka z matką i przyrodnim bratem w mieszkaniu dziadka ale matka małoletniej rozstała się już ze swoim konkubentem i otrzymuje od niego alimenty na syna w kwocie po 300zł. Pracuje nadal w Krajowym Biurze Wyborczym za wynagrodzeniem ok 4000zł miesięcznie. W. uczy się obecnie w szkole muzycznej we W.. Gra na dwóch instrumentach, uczęszcza ponadto na zajęcia musicalowe w (...). Koszt jej utrzymania matka oceniła na kwotę około 1800zł miesięcznie ma którą składają się koszty wypożyczenia instrumentu, funduszu muzycznego, składka klasowa, obiady w szkole, w domu, dojazdy do szkoły, ubiór, środki czystości, telefon, zajęcia dodatkowe, wizyty u ortodonty (szczegółowe wyliczenie na karcie 207 akt SR).

Pozwany obecnie nadal prowadzi działalność gospodarczą, zatrudnia 4 pracowników, uzyskuje dochód 2000zł. Urodziło mu się dziecko ze związku z A. K. (2). Przeprowadził się do domu, mieszkanie wynajmuje za 2000zł miesięcznie. Konkubina obecnie pracuje na część etatu i zarabia miesięcznie 1000 zł netto. Pozwany za 2015r osiągnął przychód 901.246,35zł a dochód 24.868zł. Koszt utrzymania córki K. szacuje na 1300-1400zł miesięcznie. Pozwany swój koszt utrzymania ocenia na około 1000zł miesięcznie. Zmianie uległy też kontakty pozwanego z córką a także Sąd zmienił orzeczenie w zakresie władzy rodzicielskiej pozwanego i powódki nad córką.

Sąd Rejonowy dokonując wykładni przepisu art. 133 i 135 krio i 138 krio uznał, że od daty ostatnio orzeczonego obowiązku alimentacyjnego wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej W. albowiem od tego czasu minęły dwa lata, dodał że dziewczynka znajduje się w okresie dojrzewania i intensywnego wzrostu. Wzrosły też wydatki na szkołę, wypoczynek. W ocenie Sądu Rejonowego usprawiedliwione koszty jej utrzymania to kwoty 1700-1800zł miesięcznie. Sąd Rejonowy podniósł też, że małoletnia obecnie mniej czasu spędza z ojcem. Nie uszło uwadze Sądu, że pozwany obecnie mieszka w domu spona z wynajmu mieszkania kredyt na zakup domu. Sąd Rejonowy uznał, że dochód pozwanego z działalności gospodarczej w wysokości 2000zł miesięcznie jest niewiarygodny, sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego. Uznał, że nie jest on jego jedynym dochodem. Mając zaś na względzie, że pozwany ma jeszcze jedno dziecko na utrzymaniu uznał, że alimenty w kwocie 850zł będą adekwatne do możliwości zarobkowych pozwanego. Wziął pod uwagę, że znacząco poprawiła się też sytuacja materialna matki małoletniej i dlatego uznał, że kwota 150zł obejmująca podwyższenie alimentów stanowi odpowiednie wyrównanie stopy życiowej rodziców i dzieci. Uznał też, że powództwo o obniżenie alimentów ze względów powyższych nie zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Orzeczenie o kosztach Sąd Rejonowy oparł o przepis art. 98 § 1 kpc i § 2 kpc uznając, że pozwany w całości przegrał sprawę w zakresie powództwa o obniżenie alimentów a tylko nieznacznie przegrał w zakresie powództwa o

podwyższenie alimentów a na podstawie § 2 pkt 3 i ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.X.2015r w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądził od pozwanego 900zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł pozwany, który zaskarżył orzeczenie w pkt I i III.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 kpc poprzez błędną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego w sposób sprzeczny z dokonanymi ustaleniami faktycznymi polegające na przyjęciu iż od daty ostatniego orzeczenia w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego potrzeby małoletniej wzrosły, podczas gdy potrzeby te zmniejszyły się, nieuwzględnienie faktu urodzenia dziecka pozwanemu, ustaleniem dowolnym wysokości dochodu pozwanego.

Formułując powyższe zarzuty pozwany wniósł o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów oraz o obniżenie obowiązku alimentacyjnego do kwoty 600zł miesięcznie od daty wytoczenia powództwa o podwyższenie alimentów i o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał w poprzednim procesie o podwyższenie alimentów tj. w sprawie III RC 667/13, że Sąd ustalił koszty utrzymania małoletniej na kwotę 1300-1500zł miesięcznie, a obecnie są one na tym samym poziomie. W dacie poprzedniego obowiązku alimentacyjnego małoletnia korzystała z pomocy psychologa, z którego nie korzysta. Pozostałe koszty utrzymania nie zmieniły się. Nie zmienił się zakres jej usprawiedliwionych potrzeb. Istotnej zmianie uległa sytuacja życiowa pozwanego. Wskazał koszty prowadzenia działalności gospodarczej, zmieniły się bo zmalowały ceny za wykonywane usługi, nie jest prawdą, że pozwany ponosi koszty utrzymania K. w wysokości 1300zł. Pozwany ponosi je bowiem w połowie. Ponadto pozwany wskazał, że matka małoletniej zarabia dwukrotnie więcej niż pozwany, nie jest prawdą, że nie mieszka z konkubentem, Sąd nierówno potraktował ojców dzieci, w sytuacji gdy pozwany ma pokrywać w 60 % kosztów utrzymanie córki, zaś ojciec N. tylko w 30 %. Pozwany także wskazał, że jest chory na drogi oddechowe, wcześniej miał uraz kolana. Ponadto pozwany wskazał, że w okresie, kiedy córka u niego przebywa ponosi koszty jej utrzymania i robi potrzebne zakupy w tym ubrań sezonowych. Deklarował też nauczanie córki (nieodpłatnie) języka angielskiego.

Przedstawicielka ustawowa wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie i jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Rejonowy przeprowadził prawidłowe postępowanie dowodowe i właściwie ocenił zgromadzony materiał dowodowy, co skutkowało wydaniem trafnego orzeczenia.

Sąd Rejonowy dokonał też prawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod właściwie zastosowane przepisy prawa materialnego.

W niniejszej sprawie rozstrzygnięcie w zakresie alimentów zapadło na podstawie art 135 §1 kro i art. 138 kro. W myśl przepisu art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zmiana orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego jest możliwa w każdym czasie w razie zmiany stosunków w oparciu o przepis art. 138 kro.

Sąd Rejonowy dokonując ustaleń faktycznych w zakresie zmiany tych stosunków dokonał ich porównania z datą ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów na rzecz małoletniej W. K. tj. z daty 14.09.2015r z datą wyrokowania tj 10.05.2017r. Dokonując tego porównania wyciągnął prawidłowe wnioski, zarówno co do wzrostu usprawiedliwionych potrzeb małoletniej uprawnionej do alimentów W. oraz prawidłowy udział co do zakresu partycypacji w tych kosztach pozwanego w relacji do możliwości zarobkowych, a nie faktycznie uzyskiwanych dochodów wynikających z deklaracji podatkowej. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy słusznie uznał, że możliwości zarobkowe pozwanego to nie jest kwota 2000zł netto miesięcznie, albowiem pozostawałoby to w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego i logiki. Pozwany, biorąc pod uwagę wydatki, obciążenia kredytowe, w tym choćby połowę kosztów utrzymania

małoletniej K. w wysokości 600zł miesięcznie jest w stanie łożyć na utrzymanie W. 850zł miesięcznie. Słusznie Sąd Rejonowy wskazał, że od daty ostatnio orzeczonego obowiązku alimentacyjnego wzrosły usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej a związane ze zmianą szkoły, głównie z tym że jest to szkoła w innym miejscu niż jej miejsce zamieszkania, że jest to szkoła muzyczna a więc niejako dziewczynka uczęszcza do dwóch szkół i jej zajęcia, koszty tych zajęć (instrumenty, zajęcia z kształtowania słuchu) odbywają się często ponad czas przeznaczony na naukę tzw. zwykłych przedmiotów i powoduje to, że małoletnia przebywa poza domem o wiele dłużej niż jej rówieśnicy z tzw. szkół zwykłych. W tym czasie małoletnia musi mieć dodatkowy posiłek ciepły, możliwość odpoczynku i relaksu. Zatem jej koszty utrzymania ocenione przez Sąd na 1700-1800 zł nie są zawyżone i Sąd Rejonowy ocenił je prawidłowo. Sąd ustalając te koszty na tym poziomie kierował się jak wskazał nie tylko z zeznaniami matki małoletniej ale i doświadczeniem życiowym. Nawet jeśli struktura tych kosztów tj. wysokość kwot na poszczególne potrzeby jest niezgodna z wyliczeniem pozwanego to i tak ogólnie koszty utrzymania małoletniej nie są zawyżone. Trudno przyjąć też argumentację pozwanego iż na jego obowiązek alimentacyjny może mieć wpływ fakt, iż ojciec N. płaci tylko 30 % kosztów utrzymania swojego syna, a pozwany jest obowiązany 60% kosztów utrzymania córki. Sąd bowiem dokonuje oceny możliwości i potrzeb uprawnionych i zobowiązanych tylko co do konkretnego stanu faktycznego a nie porównuje ich z innymi uprawnionymi czy zobowiązanymi.

Odnosząc się do możliwości zarobkowych i majątkowych matki małoletniej to Sąd Rejonowy słusznie uznał, że jej zarobki od daty ostatniego obowiązku alimentacyjnego wzrosły o około 1500zł, a zatem przy podwyższeniu uwzględnił ten fakt i uznał, że tylko o kwotę 150 zł powinien nastąpić wzrost obowiązku alimentacyjnego pozwanego. Zatem przyjął też, że obowiązek alimentacyjny matki dziecka nie jest wykonywany tylko poprzez osobiste starania o jej utrzymanie i wychowanie i musi mieć też odpowiedni wymiar finansowy.

Uznając zatem, że istnieją podstawy do zmiany obowiązku alimentacyjnego pozwanego poprzez jego podwyższenie nie zachodzi potrzeba szczegółowego odnoszenia się do argumentów pozwanego dotyczących obniżenia jego obowiązku alimentacyjnego. Skoro pozwany może płacić większe alimenty, to logicznym jest, że nie mogą ulec one obniżeniu.

Z uwagi na żądanie strony przeciwnej zgłoszone w postępowaniu odwoławczym o zasądzenie kosztów procesu w postępowaniu odwoławczym i przegraniu przez pozwanego w postępowaniu apelacyjnym w 100% należało go obciążyć kosztami tego procesu w wysokości 450zł zgodnie z § 2 pkt 4 i § 10 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U z dnia 5.XI.2015) .